

**T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2025/337
KARAR NO : 2025/504
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: Davacının kaldırırında yürümekte iken sahipsiz köpeklerin saldırısı sonucu, kendisini yola atması sonrası, seyir halindeki motosikletin çarpmasıyla yaralanması nedeniyle, oluştuğu ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : D.H
Vekili : Av. Y. S
Davalılar : 1-İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. S. K
2-Konak Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.N. E
3-İzmir Valiliği
Vekili : Av. A. K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 25/04/2022 tarihinde İzmir ili, Konak ilçesi, Ali Akman Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi üzerinde kaldırırında yürüdüğü esnada, başıboş bir sokak köpeğin saldırısından kurtulmaya çalışırken, seyir halindeki 35 ... 621 plakalı motosikletin kendisine çarpması sonucu müvekkilinin ağır şekilde yaralandığını, hastanede tedavi altına alındığını, 6. derece kırıklarının bulunduğunu; başıboş köpeklerin sebep oldukları olaylarla ilgili yasal düzenlemeler ile birlikte idarelerin sorumluluğuna ilişkin emsal yargı kararlarının da bulunduğunu, belediyelerin başıboş ve sahipsiz köpekleri toplayarak barınağa kapatması, bakımlarını sağlaması gerektiğini, olayın meydana gelmesinde davalıların hizmet kusuru bulunduğunu ve sorumlu olduklarını ileri sürerek, uğranılan cismani zarara karşılık, 5000 TL maddi ve 1.000.000 TL manevi olmak üzere toplam 1.005.000 TL tazminatın haksız fiilin vuku bulduğu tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İzmir 5. İdare Mahkemesi 28/03/2024 tarih ve E.2024/340, K.2024/404 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı

Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlıkta, her ne kadar 25.04.2022 tarihinde İzmir ili, Konak ilçesi, Ali Akman Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi üzerinde kaldırımda yürüdüğü esnada başıboş sokak köpeğinin üzerine saldırdığı, kurtulmaya çalıştığı sırada seyir halinde olan 35 ... 621 plakalı aracın çarpması sonucu yaralandığı, kaza sebebiyle oluşan cismani zarar sebebiyle çalışma imkanının kalmadığı, bu olay neticesinde davalı idarelerin sahihsiz köpekler üzerinde denetim yükümlülüğünü gereği gibi yerine getiremediği ve hizmet kusuru bulunduğundan bahisle şimdilik 5.000,00-TL maddi tazminat ile 1.000.000,00-TL manevi tazminatın 25.04.2022 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan dava açılmış ise de, davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın, başıboş sokak köpeğinin davacıya saldırması sonrasında can havliyle karayoluna çıkması neticesinde yolda seyir halindeki araçla çarpışmasından kaynaklandığı, yani zararı doğuran olayın karayolunda meydana gelen kaza olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ve söz konusu maddenin yürürlük tarihinden sonra açılmış olduğu hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafik ile ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının **görüm** ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer bir **davada** vermiş olduğu 08.01.2024 tarihli ve E:2023/589, K:2024/18 sayılı kararı ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 26. Hukuk Dairesinin 20.10.2022 tarihli, E:2020/963 K:2022/2071 sayılı kararı da bu doğrultudadır..."

3. Davacı vekili, aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. İzmir 16. Asliye Hukuk Mahkemesi 08/10/2024 tarih ve E.2024/161, K.2024/415 sayılı kararı ile, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf talebinde bulunulmuştur. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava; maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemelerin Görevi Kamu Düzenine ilişkin olup, mahkemece resen gözetilmesi gerekmektedir. Davacının uyuşmazlığa konu isteminin idari bir işleme dayandığı kanaati hasıl olmakla, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2/1-b maddesi gereğince İdari Yargı'da görülmesi gerektiği anlaşıldığından HMK'nun 114/1-(b) ve 115/2 maddeleri gereğince dava şartı yokluğundan usulden REDDİNE"

5. İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 17/03/2025 tarih ve E.2025/14, K.2025/565 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlık, köpek saldırısından kaçarken düşme ve ardından gerçekleşen trafik kazası nedeniyle davalı kurumların sahihsiz ve başıboş hayvanların denetim ve kontrolü

hususunda yasanın kendilerine yüklediği görevleri gereği gibi yerine getirmedikleri iddiası ile maddi ve manevi tazminat isteminden kaynaklanmaktadır.

İDM'nce yukarıda gösterilen gerekçeler ile davanın yargı yolu bakımından dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

Somut olayda, davacının İzmir 5. İdare Mahkemesinde açtığı davanın 2024/340 esas 2024/404 karar sayılı 28/03/2024 tarihli karar ile “adli yargının görevli olduğu” gerekçesi ile görev yönünden reddine karar verildiği, davacının konusu tarafları ve sebebi aynı olan eldeki davayı açtığı anlaşılmıştır.

2247 sayılı Kanun'un Olumsuz görev uyuşmazlığı başlıklı 14. madde hükmü gereğince Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulabilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi yine 14/2. fıkra gereğince ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir.

Somut olayda, İzmir 5. İdare Mahkemesinin 2024/340 esas 2024/404 karar sayılı 28/03/2024 tarihli tarafları, konusu, sebebi aynı olan davada adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine ilişkin kararı 06/05/2024 tarihinde kesinleşmiştir. Diğer bir anlatımla, eldeki dava bakımından sadece kesinleşmiş bir karar mevcuttur. Bu durumda 2247 sayılı Kanun'un 14 ve 15. maddelerinin uygulanma imkanı yoktur. Öte yandan, 14/2. fıkra gereğince her iki kararın kesinleşmiş olması halinde uyuşmazlık mahkemesine sadece ve sadece taraflar başvurabilir.

Bu durumda, uyuşmazlıkta anılan Kanunun 19. maddesinin uygulanması zorunludur. Nitekim, 19/1. fıkraya göre; adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren mercii görevli olduğu kanısına varırsa gerekçeli bir karar ile görevli mercii belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin erteler. 2. fıkraya göre yargı mercii önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararıyla birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.

Bu başvuru yolu ile 14. madde de düzenlenen olumsuz görev uyuşmazlığına göre, daha çabuk işleyen ve sonuca götüren bir yöntem oluşturarak görev sorununun bir an önce çözümlenmesi amaçlanmıştır. Bu maddenin uygulanabilmesi için görevli olduğuna işaret edilen yargı yerinde açılan davada verilmiş görevsizlik kararı bulunması, her iki yargı merciiinde açılan davanın tarafları, konusu ve sebebinin aynı olması, bu görevsizlik kararının kesin veya kesinleşmiş olması, görevli yargı mercinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuran yargı mercinin dosya esas kaydını kapatmaması gerekir.

İDM'nce 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince eldeki uyuşmazlık yönünden idari yargı yolunun görevli olduğu belirtilerek, derdest bulunan dava dosyasındaki yargılamayı durdurmak suretiyle, kül halinde yargı yolu uyuşmazlığının çözümlenmesi açısından Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermesi, bu mahkemece verilecek kararı bekleyerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken; uygulama yeri bulunmayan 14. maddeye göre eksik incelemeyle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı görülmüştür. (Yargıtay 17. HD 2018/4603 E- 2018/12352 K sayılı 18/12/2018 tarihli kararı)

Bilindiği üzere, 7251 sayılı Kanunla Değişik 6100 Sayılı HMK'nun 353/1. fıkra (a-6) bendinde; "mahkemece uyuşmazlığın çözümünde etkili olabilecek ölçüde önemli delillerin toplanmamış veya değerlendirilmemiş olması ya da talebin önemli bir kısmı hakkında karar verilmemiş olması" halinde kararın esasının incelenmeden kararın kaldırılmasına, duruşma yapılmadan kesin olarak karar verileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenler ve tüm dosya içeriğine göre, Uyuşmazlık Mahkemesince hangi yargı mercii görevli olduğunun belirlenmesi 6100 sayılı HMK'nun 355. maddesi gereğince kamu düzenine ilişkin olup; bu husus belirlenmeden davanın yargı yoluna ilişkin

dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı bulunduğundan davacı vekilinin istinaf başvurusunun bu sebeple kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararının 6100 sayılı HMK'nun 353/1. fıkra (a-6) bendi gereğince esası incelenmeden kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,"

6. İzmir 16. Asliye Hukuk Mahkemesi 13/04/2025 tarih ve E.2025/133 sayılı kararı ile, uyuşmazlığa konu olay idari bir işleme dayandığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacının uyuşmazlığa konu isteminin idari bir işleme dayandığı kanaati hasıl olmakla,

İlgili karar ilamına konu, Mahkememizin 08/10/2024 tarih ve 2024/161 Esas 2024/415 sayılı kararının gerekçesinde de belirtildiği gibi davacının uyuşmazlığa konu isteminin idari bir işleme dayandığı kanaati hasıl olmakla, bu durumda Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca işlem yapılması gerekirken, Mahkememizin 10.04.2025 tarihli tensip zaptının, sehven, karar ilamında gösterilen gerekçe ve usule uygun olarak tanzim edilip, onay sonrasında tebliğe çıkmış olduğu anlaşılmakla ilgili tensip zaptında yazılı olan ara kararlardan rücu edilerek, dosyanın görevli yargı mercinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar yargılamanın ertelenmesine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur..."

7. İzmir 16. Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

9. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu kanun karayollarında uygulanırAncak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

10. 2918 sayılı Kanun'un, "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler:

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldirmek ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

12. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)

Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz."

13. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 09/07/2021 tarihli 7332 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen "Belediyelerin sorumluluğu" başlıklı Ek 1. maddesi şöyledir:

"Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkroda belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine

götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Rehabilit edilen hayvanlar Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydedilir. Rehabilitasyon süreci tamamlanan hayvanların, bakımevine getiren belediye tarafından öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Rehabilit edilmemiş sahihsiz köpekler, belediyelerce hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilir. Geçici ünitelerde yapılan kısırlaştırmalar sonrasında, köpekler alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirler alınır. Bakanlık da bu kapsamdaki köpeklerin kısırlaştırılmasına her türlü yardımda bulunur."

B. Yargı Kararı

14. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında şu gerekçe ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir:

"...Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözülmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözülmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda birtartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal

ÇALIŞKAN,'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Asliye Hukuk Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının cadde üzerinde kaldırımda yürümekte iken sahipsiz köpeklerin saldırısı sonucu, kendisini yola atması sonrası, seyir halindeki motosikletin çarpmasıyla yaralanması nedeniyle oluştuğu ileri sürülen maddi ve manevi zararın, sahipsiz hayvanlar üzerinde denetim ve gözetim yükümlüğü olduğundan bahisle, davalı idareler tarafından tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

18. Tazminata konu edilen zararın bir trafik kazası sonucunda doğmuş olması nedeniyle, konuya ilişkin özel düzenleme içeren Karayolları Trafik Kanunu yönünden bir değerlendirme yapmak gerekmektedir. Uyuşmazlık Mahkemesinin; 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesi ile 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesinin, anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmeyerek iptal istemini oy birliğiyle reddettiği 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararını gözeterek, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın/zararların tazmini istemiyle açılan bu davaların da adli yargı yerinde çözülmesi gerektiği yolunda, istikrarlı kararları bulunmaktadır.

19. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde.

20. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini

ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümülenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, İzmir 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/04/2025 tarih ve E.2025/133 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/04/2025 tarih ve E.2025/133 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

07/07/2025 tarihinde Üyeler Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, davacının kaldırımda yürümekte iken sahipsiz köpeklerin saldırısı sonucu, kendisini yola atması sonrası, seyir halindeki motosikletin çarpmasıyla yaralanması nedeniyle olduğu ileri sürülen maddi ve manevi zararın, olayda kusurlu olduğu gerekçesiyle davalı idarelerden tazmini istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun, "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" başlıklı 10. maddesi şöyledir :

"Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler:

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, kaldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak."

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na 09/07/2021 tarihli 7332 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen "Belediyelerin sorumluluğu" başlıklı Ek 1. maddesinde de;

"Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Rehabilitasyon süreci tamamlanan hayvanların, bakımevine getiren belediye tarafından öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Rehabilitasyon edilmemiş sahipsiz köpekler, belediyelerce hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilir. Geçici ünitelerde yapılan kısırlaştırmalar sonrasında, köpekler alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirler alınır. Bakanlık da bu kapsamdaki köpeklerin kısırlaştırılmasına her türlü yardımda bulunur." hükmü yer almaktadır.

Davalı Büyükşehir Belediye Başkanlığı bir kamu tüzel kişisidir. Anılan tüzel kişiliğe bağlı olarak ve kamusal kurallar çerçevesinde faaliyet gösteren Belediye organlarının eylem

ve işlemleri de kamusal nitelikte olup kamu hizmeti kavramı çerçevesindedir. İstemin ileri sürülüş ve olayın gerçekleşme biçimine göre davanın anılan davalıya yöneltilmesinin nedeni de davalı Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet kusuruna ilişkindir.

İdarenin kusura dayanan sorumluluğu, uygulamada "*hizmet kusuru*" kavramı ile anlatılmaktadır. Hizmet kusurunun üç durumda varlığı hem yargı içtihatları hem de öğreti tarafından kabul edilmiştir. Bu üç durum; hizmetin hiç işlememesi, hizmetin geç işlemesi ve hizmetin kötü işlemesidir.

Buna göre idare, kural olarak yürüttüğü kamu hizmeti ile nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup, idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari Dava Türleri ve idari Yargı Yetkisinin Sınırı*" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının "*b*" bendi gereğince "*idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar*" idari yargı yerinde tam yargı davası açabilecektir.

İdarenin kendi kuruluş Kanunu'nda belirlenen ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun "*Belediyelerin sorumluluğu*" başlıklı Ek 1. maddesi uyarınca yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idareler tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği başıboş sokak köpeklerinin davacıya saldırması üzerine davacının can havliyle karayoluna çıkması neticesinde yolda seyir halindeki taşıtın çarpmasından kaynaklandığı) dolayısıyla başıboş köpeklerin toplanmaması sebebiyle yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Eyüp SARICALAR

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALIŞKAN

